

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Co/298/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812206743
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6812206743.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej, členiek senátu JUDr. Evy Kmeťovej a JUDr. Márie Jamríškovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. AK Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, menom ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát proti odporcovi Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Revúca č.k. 4C/143/2012-61 zo dňa 16. septembra 2014 jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Okresného súdu Revúca č.k. 4C/350/2012-53 zo dňa 13. novembra 2014
p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 125,- Eur ako majetkovej škody a sumy 770,- Eur ako nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom okresného súdu ako súdu exekučného pri výkone verejnej moci. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Okresný súd považoval návrh navrhovateľa za dostatočne špecifikovaný podľa § 42 ods.3 a § 79 O.s.p. a bol toho názoru, že navrhovateľ nezvládol dôkazné bremeno ohľadom preukázania zákonných predpokladov priznania nároku na náhradu škody, a to bez ohľadu na to, že pri prejednávaní tejto veci vychádzal súd aj z konkrétneho exekučného spisu konajúceho súdu, ktorý si pripojil a skutočnosti v ňom uvedené považoval podľa § 121 O.s.p. za také, ktoré z dôvodu, že sú mu dostatočne známe, netreba dokazovať.

V odôvodnení rozhodnutia poukázal na tri základné predpoklady vzniku nároku poškodeného na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktoré spočívajú predovšetkým v nezákonnom rozhodnutí, resp. v nesprávnom úradnom postupe, v preukázaní vzniku škody - nemajetkovej ujmy a v príčinnej súvislosti medzi jej vznikom a nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím exekučného súdu. Okresný súd bol toho názoru, že zo strany navrhovateľa nebol preukázaný prvý zákonný predpoklad, a to nesprávny úradný postup exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože s poukazom na § 44 ods.2, posledná veta Exekučného poriadku (ďalej EP) súdna prax ustálila, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd pre rozpor žiadosti, návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietne.

Tvrdenia navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívajúcom v tom, že nebola dodržaná zákonná lehota na vykonanie úkonu alebo vydanie rozhodnutia nie je preto správne, keďže žiadna lehota pri takomto postupe exekučného súdu zákonom stanovená nebola.

Zo strany exekučného súdu nedošlo ani k prekročeniu právomoci pri preskúmaní exekučného titulu a ani k zbytočným prieťahom od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do zamietnutia žiadosti, pretože exekučný súd postupoval v súlade s § 44 ods.2 EP, pričom jeho postup sťažilo nadmerné množstvo rovnakých návrhov a žiadostí podaných na konajúci súd navrhovateľom, kedy musel každý jeden návrh kvalifikovane posúdiť, čo nie je možné podľa názoru okresného súdu považovať za zbytočné prieťahy v konaní. Pred nariadením exekúcie sa musel exekučný súd ex offo zaoberať tým, či exekučný titul spĺňa všetky predpoklady jeho vykonateľnosti po stránke materiálnej a formálnej a či môže byť podkladom pre exekúciu. Keďže v exekučnej veci bolo exekučným titulom rozhodnutie podľa § 41 ods.2 EP, bol nevyhnutný širší prieskum právomoci exekučného súdu pri vydávaní poverenia, preto musel exekučný súd ex offo skúmať, či nie je rozhodcovský rozsudok nulitným právnym aktom a či mal rozhodcovský súd právomoc rozhodcovský rozsudok na základe neplatnej neprijateľnej rozhodcovskej doložky zakotvenej v zmluve vydať. Exekučný súd preto skúmal predovšetkým procesné podmienky exekučného konania a po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že tento bol vydaný na základe neplatného ustanovenia zmluvy a v rozpore so zákonom, čo bol dôvod preto, aby exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods.2 EP zamietol. Exekučný súd nepreskúmal rozhodcovský rozsudok vo veci samej tak, ako to navrhovateľ tvrdil, pretože neposudzoval právo navrhovateľa - oprávneného na plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom. Exekučný súd len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce pre neho z § 44 ods.2 EP, keď preskúmal, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

V prejednávanej veci nebola žiadnym príslušným orgánom konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia exekučného súdu, preto z tohto dôvodu, ale ani z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktoré malo spočívať v prekročení zákonom určeného rozsahu prieskumu rozhodcovského rozsudku tvrdeného navrhovateľom nie je možné požadovať náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Exekučnému súdu nestačilo posúdiť rozhodcovský rozsudok len z titulu jeho formálnej vykonateľnosti, ale aj z dôvodu preskúmania jeho materiálnej vykonateľnosti. Pre zistenie právomoci rozhodcovského súdu konať vo veci bolo preto nevyhnutné preskúmať obsah rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola súčasťou zmluvy o úvere.

Okresný súd nepovažoval dĺžku konania s prihliadnutím na povahu prejednávanej veci za takú, ktorá by odôvodňovala navrhovateľom tvrdené zbytočné prieťahy v konaní. Keďže tento základný zákonný predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu na navrhovateľom uplatnenú náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy nebol v konaní preukázaný, pretože ohľadom navrhovateľom tvrdeného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa žiadna sťažnosť, ani nerozhodoval Ústavný súd SR či Európsky súd pre ľudské práva, v dôsledku čoho neboli splnené zákonné podmienky pre konanie o nároku na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. , v dôsledku čoho návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

S rozhodnutím okresného súdu sa neuspokojil navrhovateľ a podal proti nemu odvolanie. V odvolaní poukázal na tú skutočnosť, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p., keď sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1, keď rozhodoval vylúčený sudca, ako aj k vadám podľa § 221 ods.1 O.s.p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal ním navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Namietal tiež, že okresný súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu napriek tomu, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody s predložením listiny, ktoré tieto preukazovali. Podľa jeho názoru nemohol okresný súd postupovať podľa § 101 ods.2 O.s.p. a ak tak urobil, odňal mu tým právo na konanie pred súdom.

Poukázal na tú skutočnosť, že žiadal o prerušenie konania, čo okresný súd neakceptoval a nariadil pojednávanie. Neakceptoval ani jeho žiadosť o zrušenie pojednávania z dôvodu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená, je potrebné z konania vylúčiť. Tá okolnosť, že krajský súd neprihliadol na ním uvádzané

dôvody, ktoré vylúčenie sudcu z prejednávania tejto veci odôvodňovali nič nemení na tom, že v jeho očiach, a objektívne v očiach verejnosti, nie je možné takéhoto sudcu považovať za nestranného. Tvrdil preto, že v konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad, pričom pojednávanie súd vo veci odložiť mohol. Z dôvodu jeho neprítomnosti na pojednávaní sa nemohol vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých okresný súd pri rozhodovaní vychádzal a ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil svoje rozhodnutie. Z týchto dôvodov preto došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti, jeho práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu možnosti navrhovateľovi konať pred súdom. Z dôvodu, že sa nemohol vyjadriť ku skutkovým a právnym otázkam prejednávanej veci, ako aj z dôvodu, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, ku ktorým sa tiež nemal možnosť vyjadriť a ani navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení, považoval rozhodnutie okresného súdu za nesprávne.

Podľa jeho názoru nemohol okresný súd vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania a jeho právo na kontradiktórny súdny proces porušil tým, že vykonal dokazovanie obsahom exekučného spisu, pre ktorý dôkaz sa rozhodol sám, pričom nie je zrejme, či šlo o dôkazy, ktoré boli založené v exekučnom spise. Záverom sa vyjadroval k majetkovej škode, ktorú si v návrhu uplatnil a ohľadom ktorej súd návrh zamietol. V odvolaní uviedol, že súd skúmal len škodu, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka, čo však z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nevyplýva. Okresný súd sa podľa jeho názoru žiadnym spôsobom nevysporiadal ani so znaleckým posudkom o vzniku a výške vzniknutej škody, ktorý navrhovateľ predložil súdu.

K nemajetkovej ujme navrhovateľ uviedol, že okresný súd v rozhodnutí nevyvetlil, prečo nedošlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy SR, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote, keď sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a nezdôvodnil ani, prečo konal vo veci, keď navrhovateľ predložil návrh na prerušenie konania pred pojednávaním vo veci samej.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporca nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods.1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p., pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané prvostupňovým súdom. Rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený v zmysle § 211 ods.2 a § 156 ods.1 a 3 O.s.p., čo bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Banskej Bystrici, pričom dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že predmetom sporu je právo navrhovateľa na zaplatenie sumy ako majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom okresného súdu ako súdu exekučného pri výkone verejnej moci. Už v návrhu navrhovateľ žiadal, aby z dôvodu námietky predpojatosti okresného súdu, ktorý má vec prejednať z dôvodu, že svojim konaním sám vyvolal skutočnosť, ktorá založila právo navrhovateľa uplatňované týmto návrhom, a to jeho nesprávnym úradným postupom, nemôže byť ako štátny orgán, ktorý je škodcom v spore medzi navrhovateľom a štátom objektívne rozhodujúcim orgánom v prejednávanej veci, preto navrhol postup podľa § 12 O.s.p., a teda, aby nadriadený súd rozhodol pred prvým prejednaním veci o jej prikázaní inému súdu, pretože sudcovia konajúceho súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania. Z dôvodu námietky zaujatosti vznesenej navrhovateľom, z ktorej vyplynulo, že pridelením tejto veci ktorémukoľvek zo sudcov konajúceho súdu by právo navrhovateľa na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom bolo porušené, keďže neexistuje podľa rozvrhu práce na súde žiaden sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý, predložil okresný súd nadriadenému súdu na rozhodnutie námietku zaujatosti vznesenú navrhovateľom. Nadriadený súd o nej rozhodol tak, že v prejednávanej veci vylúčil z rozhodovania len toho sudcu, ktorý konal v navrhovateľom namietanej exekučnej veci. Ostatných sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania tejto veci nevylúčil.

Navrhovateľ si návrhom uplatnil právo na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z toho dôvodu, že exekučný súd potom, ako dostal od súdneho exekútora žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nekonal pri udelení poverenia v súlade s § 44 ods.2 EP, keď nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti a keď o nej rozhodol tak, že ju zamietol až po uplynutí stanovenej lehoty. Nesprávny úradný

postup, ktorý mal za následok vznik majetkovej škody je preto daný nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, a preto bol aj príčinou vzniku materiálnej škody a nemajetkovej ujmy. K prieťahom v exekučnom konaní došlo najmä tým, že exekučný súd opätovne posudzoval práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu napriek právoplatnému exekučnému titulu - rozhodcovskému rozsudku, ktorý tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Výšku majetkovej škody navrhovateľ vyčíslil z náhrady istiny a príslušenstva, ktorá už nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím súdu v občianskom súdnom konaní vedenom voči dlžníkovi a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si uplatnil z toho dôvodu, že nesprávnym úradným postupom exekučného súdu došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že zákonným postupom dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Navrhovateľ mohol pri skôr vydanom rozhodnutí exekučného súdu, ktoré by bolo vydané včas a v zákonnej lehote uskutočniť rad iných krokov, ktoré by boli zvýšili jeho úspech mimo súdneho zabezpečenia vymožitelnosti pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by bol vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Náhrada nemajetkovej ujmy má tak základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv navrhovateľa a princípov právneho štátu.

Odporca v konaní namietal, že navrhovateľ nepreukázal jeho tvrdenie, že by činnosťou exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu nerozhodnutím o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia v zákonom stanovenej lehote, pretože z § 44 ods.2 EP vyplýva len to, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Znenie § 44 ods.2 EP účinné od 01.06.2011 viaže splnenie povinnosti 15 dní pre vydanie poverenia pre súdneho exekútora len k vydaniu poverenia, avšak táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods.2 písm.c/ a d/, a teda neplatí pre vydávanie poverení pri rozhodnutiach rozhodcovského súdu ako exekučnom titule, preto je nárok navrhovateľa neopodstatnený.

Odporca poukázal na nesplnenie podmienok pre uplatnenie nároku navrhovateľa na súde, pretože žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú navrhovateľ doručil odporcovi nebola v čase podania návrhu na súd ešte prejednaná, a teda navrhovateľ nepostupoval tak, ako to vyplýva z § 15 a § 16 ods.4 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 514/2003 Z.z.) cit. zák. Podľa názoru odporcu bol preto návrh navrhovateľa podaný na súd predčasne. Uplatnený nárok nemôže byť ani z dôvodu, že žiadosť o udelenie poverenia exekučný súd zamietol a ani z dôvodu, že by bolo došlo k vydaniu tohto rozhodnutia po zákonom stanovenej lehote dôvodný. Nejedná sa ani o zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pretože týmto nemôže byť akýkoľvek postup súdu a ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pretože podľa § 6 ods.1 cit. zák. je možné právo na náhradu škody z tohto dôvodu uplatniť len vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, k čomu však v prejednávanej veci nedošlo. Zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je podľa názoru odporcu limitované žiadnou lehotou, pretože lehota 15 dní sa podľa § 44 ods.2 EP vzťahuje len na ten prípad, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu. Ak ho súd nepoverí, 15-dňová lehota pre iný postup súdu neplatí. Vo vzťahu k prieťahom exekučného súdu v konaní odporca uviedol, že navrhovateľ nepreukázal, že by bol podal sťažnosť na prieťahy v konaní, resp. žiadosť o prešetrenia vybavenia sťažnosti, ani že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, prípadne iné právoplatné rozhodnutie ESLP, resp. Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Z tohto dôvodu nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov tak, ako to navrhovateľ v konaní tvrdil. Odporca v konaní vzniesol aj námietku premĺčania v súlade s § 19 ods.1 cit. zák. Namietal tiež, že z návrhu nevyplýva, či navrhovateľom uplatnená škoda vo forme vecných nákladov predstavuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk tak, ako to vyplýva z § 17 ods.1 cit. zák., pričom paušalizáciu vecných nákladov nepovažoval za zmenšenie majetku navrhovateľa ako poškodeného a ani za ušlý majetkový prospech, preto nie je možné, aby sa ich podľa zák.č. 514/2003 Z.z. domáhal. Ani náklady na udržiavanie systému ako položku majetkovej škody odporca neuznal za preukázanú, pričom sa jedná o paušálne sumy za len všeobecne deklarované činnosti bez akýchkoľvek dôkazov. V časti navrhovateľom uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu poukázal na § 17 ods.2 a 3 zák.č. 514/2003 Z.z. a tvrdil, že navrhovateľ nepreukázal, že by ho ním uvádzané porušenie práva oprávňovalo aj na uplatnenie zadosťučinenia, pretože nedošlo k preukázaniu vzniku nemajetkovej ujmy a ani toho, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ nepreukázal podmienky

vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ako ani príčinnú súvislosť, vznik skutočnej škody a prípadnej nemajetkovej ujmy, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd správne zistil skutkový stav a vec právne správne posúdil, preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Len na zdôraznenie správnosti, a to s prihliadnutím na tvrdenia navrhovateľa v odvolaní uvádza ďalšie skutočnosti. Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní sú námietkami procesného, ale aj hmotnoprávneho charakteru. K procesným námietkam odvolateľa, ktoré sa týkajú tej skutočnosti, že vec prejednal a rozhodol zaujatý sudca je potrebné uviesť, že Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd nadriadený právoplatne rozhodol o námietke navrhovateľa týkajúcej sa zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ako aj jeho návrhu na prikázanie veci inému súdu, v dôsledku čoho je súd prvého stupňa rozhodnutím nadriadeného súdu viazaný.

Aj keď je podkladom práva navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu, nezakladá to automaticky pomer sudcu k veci, preto neexistuje žiaden relevantný dôvod k tomu, aby bol zákonný sudca z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčený. Zákonného sudcu, ktorý prejednáva a rozhoduje vec na vecne a miestne príslušnom súde nemôže vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci len tá skutočnosť, že postupom sudcu v inej veci mala byť navrhovateľovi spôsobená škoda (rozhodnutie NS SR č.k. 3Cdo 102/2013). Na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt, že navrhovateľ nesúhlasil s postupom okresného súdu, keď v prejednávanej veci nebolo prihliadnuté na jeho námietku zaujatosti a žiadosti o prikázanie veci inému súdu a keď okresný súd nevyčkal na výsledky konania o ústavnej sťažnosti navrhovateľa, ktorú podal na postup okresného súdu Ústavnému súdu SR z dôvodu porušenia jeho základného práva zaručeného mu čl. 46 ods.1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 ods.1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivý súdny proces. Odvolaciemu súdu je z iných rozhodnutí Ústavného súdu SR, napr. I. ÚS 89/2013 zo dňa 06.02.2013, I. ÚS 92/2013 zo dňa 13.02.2013, ktorými už rozhodoval o rovnakej sťažnosti navrhovateľa proti uzneseniam nadriadeného súdu zrejmé, že návrh navrhovateľa bol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na ich prerokovania a rozhodnutie odmietnutý a keďže iné dôvody, pre ktoré by mal byť zákonný sudca z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčený okresným, ale ani odvolacím súdom zistené neboli, je námietka navrhovateľa o tom, že vo veci rozhodoval nezákonný a zaujatý sudca nedôvodná. Odvolací súd preto nepovažoval postup okresného súdu, keď vec prejednal a rozhodol za také porušenie, ktoré by mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie v prejednávanej veci.

Odvolací súd nesúhlasí ani s tvrdením navrhovateľa o tom, že postupom okresného súdu, keď tento predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o nestrannosti sudcu bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, pretože okresný súd sa s dôvodmi, pre ktoré navrhovateľ navrhol prerušenie konania v prejednávanej veci až do rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho sťažnosti podrobne zaoberal a v odôvodnení rozhodnutia, ktorým jeho návrh na prerušenie konania zamietol sa s nimi vysporiadal. Okresný súd musel vychádzať z právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu, ktorým ho ako zákonného sudcu z prejednávania veci nevyhlásil, preto návrh navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods.1 písm.b/ a ods.2 písm.c/ O.s.p. nepovažoval správne za dôvodný. Navrhovateľom uvádzaný dôvod na prerušenie konania v čase rozhodovania súdu neexistoval, pretože okresný súd bol v čase rozhodovania tejto veci rozhodnutím nadriadeného súdu o jeho nevyhlásení, viazaný.

Podľa § 101 ods.1 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Odvolací súd s tvrdením navrhovateľa o tom, že okresný súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu napriek tomu, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody s predložením listiny, ktoré tieto preukazovali, nestotožnil. Ak okresný súd prejednal vec na nariadenom pojednávaní bez účasti navrhovateľa, nie je možné procesný postup okresného súdu považovať za nesprávny a za rozporný s § 101 ods.2 O.s.p. a ani za taký, ktorý by mal za následok odňatie možnosti navrhovateľa konať pred súdom. Okresný súd neznemožnil navrhovateľovi realizáciu

jeho procesných práv tým, že vec prejednal a rozhodol bez jeho účasti, pretože o odročenie tohto pojednávania navrhovateľ súd nepožiadaval. Nie je možné súhlasiť s jeho tvrdením, že žiadosť o zrušenie pojednávania je žiadosťou o jeho odročenie, pretože pre odročenie pojednávania musí účastník súdneho konania uviesť dôležitý dôvod, ktorý má za následok jeho odročenie. Okresný súd správne vyhodnotil dôvod uvedený navrhovateľom v jeho žiadosti o zrušenie pojednávania, a to podanie sťažnosti na Ústavný súd SR proti rozhodnutiu nadriadeného súdu z dôvodu jeho nesúhlasu za taký, ktorý nespĺňal podmienky pre odročenie pojednávania, a to aj preto, že rozhodnutie nadriadeného súdu bolo v čase pojednávania právoplatné a z pojednania a rozhodnutia tejto veci vylúčený nebol.

Nie je podstatná ani ďalšia jeho námietka o tom, že sa nemohol vyjadriť k dôkazom predloženým odporcom, pretože to, či sa navrhovateľ zúčastní pojednávania a svoje právo vyjadriť sa k veci a ku skutočnostiam a dôkazom predloženým odporcom využije je výlučne v jeho právomoci. Navrhovateľ bol na pojednávanie súdom riadne predvolaný, v predvolaní na pojednávanie bol podrobne poučený o všetkých jeho právach a povinnostiach a keďže neexistoval žiaden dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, o ktoré odročenie ani navrhovateľ súd nežiadal, bol postup okresného súdu pri vykonávaní a hodnotení dôkazov správny. Navrhovateľ mal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi a stanoviskami, vyjadriť sa k nim a ak sa na súdom nariadené pojednávanie z vlastnej vôle nedostavil, nesie za takýto prístup zodpovednosť výlučne sám. (rozhodnutie NS SR 1 Cdo 100/2011)

Okresnému súdu nie je možné vytknúť ani procesný postup, ktorým vykonal dokazovanie aj obsahom exekučného spisu, ktorý sa prejednávané veci týkal, pretože práve v exekučnom konaní mala vzniknúť navrhovateľovi ním uvádzaná škoda. Sám navrhovateľ nemal výhrady k tomu, aby rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa nesprávneho úradného postupu nedodržaním 15-dňovej lehoty pre vydanie poverenia pre súdneho exekútora a nerozhodovanie bez zbytočných priesťahov preskúmal, inak by nemohol vo veci bez takto zisteného skutkového stavu rozhodnúť. Takýmto postupom okresného súdu nemohlo v žiadnom prípade dôjsť k porušeniu práva navrhovateľa na spravodlivé súdne konanie, pretože dôkazná povinnosť je výlučne na tom účastníkovi, ktorý porušenie práva tvrdí. V právomoci súdu, ktorý prejednávanú vec rozhoduje je zasa posúdenie významu dôkazov a potreba ich vykonania, pričom sám zväží, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie podľa toho, či sú pre rozhodnutie veci potrebné alebo nie. Z Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom súd nie je nimi viazaný a nemusí vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov súd vykoná a ktoré nie je podľa § 120 ods.1 O.s.p. vecou súdu, a nie účastníkov konania. Podľa judikatúry Ústavného súdu SR do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, ani právo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (rozhodnutie ÚS SR sp.zn. II.ÚS 3/97 a sp.zn. II.ÚS 251/03).

Z vyššie uvedených dôvodov je preto odvolací súd toho právneho názoru, že navrhovateľovi nebolo odňaté jeho právo konať pred súdom, ani právo na kontradiktórny súdny proces. Vo veci rozhodol zákonný a nestranný sudca, preto takýmto postupom nemohlo dôjsť k porušeniu žiadneho jeho práva.

K hmotnoprávnym dôvodom uvádzaným navrhovateľom v odvolaní ohľadom ním uplatneného nároku, ktorému nebolo vyhovené z dôvodu nepreukázania nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik práva na náhradu škody, ktorý dôvod navrhovateľ založil na nedodržaní 15-dňovej lehoty stanovenej Exekučným poriadkom v § 44 ods.2 pre vydanie poverenia súdnemu exekútorovi v exekučnom konaní odvolací súd uvádza, že okresný súd správne dospel k záveru, že v exekučnom konaní k žiadnym priesťahom nedošlo a exekučný súd ani nekonal tak, že by nebol dodržal zákon a že by bol svojim postupom zapríčinil vznik škody, ktorú si navrhovateľ v konaní uplatnil. Dĺžka exekučného konania, ktorú navrhovateľ popísal od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia exekučnému súdu do vydania rozhodnutia, ktorým exekučný súd jeho žiadosť zamietol nebola neprimeraná, pretože exekučný súd bol ex offo povinný posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie, a teda či navrhovateľom predložený exekučný titul je po stránke materiálnej vykonateľným titulom, a to najmä z toho dôvodu, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý sa týkal vzťahu veriteľa a dlžníka, pričom dlžník bol spotrebiteľom. Odvolací súd považuje postup okresného súdu ako súdu exekučného, ktorý potom, ako mu bola doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku, v ktorom musel podľa ustálenej judikatúry

súdov Slovenskej republiky ex offo preskúmať a zistiť, či k rozhodcovskému konaniu došlo na základe platnej rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky. (rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Cdo 230/2011, 6Cdo 105/2011, 3Cdo 385/2012, 1Cdo 54/2013 a pod.) V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“.

V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že žiadna lehota pre vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia pre súdneho exekútora z Exekučného poriadku nevyplýva. Aj keď majú sudy konať plynule a bez zbytočných prieťahov, k vydaniu rozhodnutia exekučného súdu, keďže okresný súd nebol 15-dňovou zákonnou lehotou tak, ako to tvrdil navrhovateľ v exekučnom konaní viazaný, keďže pre súdneho exekútora žiadne poverenie nevydával, ako aj s prihliadnutím na neúmerné množstvo žiadostí na vydanie poverení, ktoré podal navrhovateľ naraz na všetky okresné sudy v rovnakom čase v stovkách až tisíckach, čo malo za následok to, že okresný súd ako súd exekučný musel každú jednu žiadosť o vydanie poverenia z hľadiska materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, ktorým boli rozhodcovské rozsudky a notárske zápisnice preskúmať a rozhodnúť sa, či pre súdneho exekútora vydá alebo nevydá poverenie na vykonanie exekúcie.

Takýto neštandardný postup navrhovateľa, spočívajúci v neobvyklom množstve naraz podaných návrhov na začatie exekúcií mal za následok, že okresný súd postupne a v primeraných lehotách vybavoval všetky žiadosti súdnych exekútorov po dôkladnom preskúmaní splnenia podmienok vykonateľnosti exekučných titulov a až po ich preskúmaní mohol vo veci rozhodnúť. Ak okresný súd nebol lehotou 15 dní pri zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia viazaný, nie je možné tvrdiť, že by nebol rozhodol v zákonnej lehote. Z gramatického a logického výkladu § 44 ods.2 EP vyplýva, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na vydanie poverenia, ktoré v prejednávanej veci vydané nebolo. Pre iné rozhodnutie exekučného súdu, a to rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia žiadna lehota stanovená nebola, preto okresný súd nemohol porušiť žiaden svoj procesný postup.

S prihliadnutím na vyššie uvedené okolnosti, keď aj odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe hromadné podávanie návrhov na začatie exekúcií a následne žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverení na vykonanie exekúcií v relatívne krátkom čase v enormných množstvách, o čom vedel aj navrhovateľ, a preto mal a mohol očakávať, že tieto budú vybavované postupne, nie je možné lehotu, ktorá uplynula od podania žiadosti súdneho exekútora do rozhodnutia o jej zamietnutí exekučným súdom v žiadnom prípade posudzovať ako neprimeranú a nie je možné ju považovať ani za neakceptovateľnú. Odvolací súd nesúhlasí s tým, že by takáto dĺžka konania na exekučnom súde mala nutne za následok prieťah v súdnom konaní, a tým porušenie práva účastníka na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pretože exekučný súd nebol kapacitne schopný vybaviť viac žiadostí o vydanie poverenia, než vybavil (rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 42/2001).

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že tak, ako to vyplýva aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 24/2004 pod termín „postup“ možno subsumovať ako činnosť štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť alebo opomenutie). Nesprávny úradný postup nie je v žiadnom právnom predpise presne definovaný, preto v súlade s ustálenou súdnou praxou ho možno definovať tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý bez ohľadu na to, či súvisí s jeho rozhodovacou činnosťou alebo nie, nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je zodpovednosťou občianskoprávnou, osobitnou, ktorá je upravená samostatným zákonom. Základnými predpokladmi jej vzniku, keďže má charakter objektívnej zodpovednosti je nielen nesprávny úradný postup súdu, ale aj existencia škody a príčinná súvislosť, ktoré podmienky musia byť splnené súbežne. Bez toho, aby nebol v konaní jednoznačne preukázaný nesprávny úradný postup, ktorý by mal za následok vznik škody alebo nemajetkovej ujmy nie je dôvod zaoberať sa vznikom škody a ani príčinnej súvislosti. Keďže v prejednávanej veci nebol nesprávny úradný postup v konaní exekučného súdu zistený a ani preukázaný, nemohlo dôjsť ani ku vzniku zodpovednosti štátu za škodu, preto okresný súd správne postupoval, keď aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti, okrem predpokladu, či

skutočne exekučný súd nesprávne postupoval, keď nedodržel navrhovateľom tvrdenú zákonnú lehotu a nerozhodol bez zbytočných prieťahov v konaní, neskúmal.

Ku skutočnostiam uvedeným v závere odvolania, ktoré sa týkali námietok navrhovateľa ohľadom nezdôvodnenia rozhodnutia okresného súdu o škode, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu odvolací súd uvádza, že táto argumentácia navrhovateľa sa prejednávanej veci netýka.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vo výroku vecne správne, preto ho podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 224 ods.1 a § 142 ods.1 O.s.p. rozhodol odvolací súd o trovách odvolacieho konania tak, že ich náhradu odporcovi, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný nepriznal, pretože si žiadne trovy neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.